

Bevezető

Szeretettel, nagyrabecsüléssel köszöntöm mindnyájukat a VI. Anyanyelvi Konferencia megnyitó ünnepségén. Köszöntöm azokat a régi munkatársakat, akik már sok év óta részt vesznek mozgalmunkban, s szívből örülök annak, hogy olyanokat is üdvözölhetek a mostani találkozón, akik első ízben jelentek meg, jelenhettek meg az anyanyelvi konferencián.

Köszöntöm Pozsgay Imre államminiszter urat, s köszönöm, hogy meghívásunknak eleget tett; köszönöm Gaborják József tanácselnök úrnak s rajta keresztül Bács-Kiskun megye és Kecskemét városa vezetőségének, hogy szeretettel fogadtak bennünket, s helyet adtak ennek az anyanyelvi konferenciák eddigi életében talán legfontosabb eseménynek, a mai nappal kezdődő tanácskozásnak.

Mozgalmunk életében mindig is fontos volt a 3-4 évenként megrendezett összejövetel, amikor is számvetésre, elszámolásra összegyűltünk — hazaiak és határainkon kívüliek —, hogy eszmét cseréljünk az eredményekről és a gondokról, az Anyanyelvi Konferencia végzett munkájáról és feladatairól.

A mostani alkalom meg kétszeresen is jelentős vállalkozásunk életében. Egyrészt azért, mert úgy is vehetjük, hogy kerek évfordulója van mozgalmunknak. Az idén huszadik életévébe lépett az Anyanyelvi Konferencia: 1970 nyarán ültünk össze először a közösen végzendő munka megbeszélésére. Másrészt pedig — és ez a fontosabb —: a mostani összejövetel új korszak kezdetét jelentő momentum az anyanyelvi konferenciák történetében. Olyan időben gyűltünk most össze, amely új lehetőségeket biztosít, kínál számunkra működési területünk eddig csak óhajtott kibővítésében, s a munkában részt vállalók körének kiszélesítésében. Nem fejttem ki bővebben, hiszen a következő napokon jórészt erről fogunk majd beszélni, vitázni: milyen új lehetőségeket, feladatokat, kötelezettségeket jelent az Anyanyelvi Konferencia számára az a hazánkban végbemenő vagy végbement szemléletváltozás, amelynek következményeként ma már hivatalosan, nyilvánosan is foglalkozhatunk a környékbeli államok kisebbségi létben élő magyarságának gondjaival, segíthetjük őket magyar anyanyelvük, magyar kultúrájuk őrzésében, ápolásában. És hogy milyen kapukat tárt ki, milyen új, igazában még föl sem mért lehetőségeket biztosított ez a változás a magyar-magyar kapcsolatokban. Mindez arra kötelez bennünket, hogy rendezzük sorainkat, átvizsgáljuk eddigi munkánkat, fontosságuk szerint sorra vegyük a jövő feladatait: *mit vállalva, kikkel, milyen módszerrel és ez sem*

közömbös — *milyen szervezeti* formában dolgozva kezdjük el közösségünk harmadik évtizedét.

Meg kell hát újítani mozgalmunkat, ez mindnyájunk közös és jogos kívánsága. S ennek a tartalmi és formai, belső és külső megújulásnak; a színhelyéül — úgy gondolom — keresve se találnánk megfelelőbbet, mint ez a nagy múltú, a magyar örökség legértékesebb részét mindig őrző, a magyar kultúra legjobb eredményeit érzékenyen felismerő és felkaroló város, Kecskemét. És méltán írhatjuk zászlónkra szimbólumként Kecskemét nagy szülöttjének nevét, Kodály Zoltánét, aki nemcsak a magyar zene nyelvének kutatója, feltárója, hanem a nyelv, a magyar nyelv zenéjének is őrzője volt. Aki a Magyarok Világszövetségében első képviselője volt az Anyanyelvi Konferencia gondolatának, hűséges és kitartó szószólója a kisebbségben élő magyarságnak. De legfőként: aki Berzsenyi szavait felerősítve véste generációk szívébe, hogy: *Nem sokaság, hanem lélek s szabad nép tesz csuda dolgokat.* A megrázó erejű, múltfelidéző, jelenerősítő, jövőépítő *Psalmus hungaricus* és a *Zrínyi szózata* megalkotója..

Akit 80. születésnapján így köszöntött Illyés Gyula — „Bevezetés egy Kodály-hangversenyhez” című versével — a kecskeméti színházban:

Föllendül azonnal a karmester-pálca

...

*megzendül ami van (ó s fiatal!)
síri mező,
majtényi, mohácsi, muhi mező,
anyádért, apádért,
esendő hazádért
ami volt sírba és sárba vesző,
ami volt hősvértől pirosult gyásztér,
egri üszök és drégelyi várfok,
onnan tör elő,
amit hallani vártok —
e zenekari mélyből árad elő,
de nem a jaj, —
rosszul vártátok, nem, nem, nem a jaj,
hanem az erő,
az a gyökérmélyű erő,
az a múlt-táplálta erő, mely érted
száll harcba, jövő:
örökös élet.*